

Ingetrokken emissievergunningen EU-ETS 2012-2017

Cijfers en uitvoeringspraktijk

Beleidseffecten en aanbevelingen

Samenvatting

De NEa heeft in de periode 2012-2017 de emissievergunning van ruim honderd bedrijven ingetrokken. Naast enkele tientallen "reguliere" intrekkingen, bijvoorbeeld vanwege bedrijfsbeëindiging, gaat het in hoofdzaak om een georganiseerde uittocht uit het ETS door bedrijven in de glastuinbouwsector. Ongeveer twee derde deel van alle intrekkingen betreft de glastuinbouw. In de periode 2012-2017 is het aantal glastuinbouwbedrijven in het EU-ETS gedaald van 90 naar minder dan 20. Door deze intrekkingen is in totaal bijna 1 Mton CO₂ verplaatst van ETS naar non-ETS, waarvan ruim 90% emissies van de sector glastuinbouw betreft.

Van de intrekkingen in de glastuinbouwsector heeft ruim 80% als achtergrond dat het werkelijk opgesteld vermogen door technische aanpassingen onder de deelnamegrens van 20 MW is gebracht. De overige intrekkingen in de glastuinbouw hebben als achtergrond dat het bedrijf op papier gesplitst is, of dat een deel van het opgestelde vermogen als "reserve" wordt gezien en om die reden niet meetelt. De wettelijke bepaling met betrekking tot dit laatste wordt ook wel aangeduid als de "back up-regeling". Deze regeling kent een relatief laag aantal gebruikers, en relatief hoge administratieve en bestuurlijke lasten. Dit roept de vraag op of deze regeling wel proportioneel is.

Ook bedrijfssplitsingen brengen aanzienlijke administratieve en bestuurlijke lasten met zich mee.

Het disproportionele karakter van de back up-regeling zou een reden kunnen zijn om de regeling op te heffen. Dit lijkt alleen een realistische optie indien er in plaats daarvan een opt out mogelijk wordt voor glastuinbouwbedrijven. De vraag of een opt out voor de glastuinbouw opportuun is wordt in deze notitie niet beantwoord omdat dit een vooral een beleidsmatige afweging is.

Indien het gewenst is om de back up-regeling in stand te houden, is het aan te bevelen om de administratieve en bestuurlijke lasten zoveel mogelijk terug te brengen. Dit kan gebeuren door het schrappen van de rapportageverplichtingen die specifiek zijn voor deze regeling.

De vraag of een opt out voor de glastuinbouw in de vierde handelsperiode opportuun is vergt een beleidsmatige afweging. Relevante informatie voor die afweging is:

- Er zijn nog maar weinig glastuinbouwbedrijven aanwezig in het ETS
- De ETS-deelnemers hebben een concurrentienadeel ten opzichte van de niet-ETS deelnemers. Het ontbreken van een "gelijk speelveld", in ieder geval in de perceptie van de sector, leidt tot aanhoudende druk uit de sector om ook de resterende glastuinbouwbedrijven uit het ETS te laten vertrekken.
- Vrijwel alle resterende glastuinbouwbedrijven in het ETS voldoen niet aan de huidige criteria voor een opt out. Dit geldt naar verwachting ook voor de criteria volgens de Richtlijn voor de vierde handelsperiode.

Inhoudsopgave

	Samenvatting
1	Inleiding
2	Wettelijk en beleidsmatig kader
3	Aantal intrekkingen
4	Gevolgen voor emissies in ETS en non-ETS
5	Administratieve en bestuurlijke lasten
6	Aanbevelingen

1 Inleiding

De NEa geeft emissievergunningen af, en trekt deze weer in als daarvoor aanleiding is. Deze memo is een weergave van de werkzaamheden door de NEa op het vlak van het intrekken van emissievergunningen in de periode 2012-2017. Daarnaast worden de ontwikkelingen op dit punt in de glastuinbouwsector beschreven. Op basis hiervan zijn enkele aanbevelingen geformuleerd.

Vanaf de aanloop naar derde handelsperiode is er vooral vanuit de glastuinbouwsector een aanhoudende druk geweest om bedrijven de mogelijkheid te bieden uit het ETS te stappen. De verschillende wettelijke gronden om de emissievergunning in te trekken worden beschreven in het onderdeel "Wettelijk en beleidsmatig kader".

In deze memo worden de ingetrokken vergunningen in de periode 2012 – april 2017 beschreven aan de hand van de volgende aspecten:

- Wettelijk en beleidsmatig kader
- Aantallen, gesplitst naar sector en naar grondslag
- Gevolgen van intrekkingen voor emissies binnen en buiten ETS
- Administratieve en bestuurlijke lasten
- Beleidsaanbevelingen

2 Wettelijk en beleidsmatig kader

Algemeen

Het intrekken van de emissievergunning kan om verschillende redenen gebeuren:

- De inrichting beëindigt de activiteiten volledig
- De inrichting voldoet niet meer aan de drempel voor deelname als gevolg van:
 - o Technische aanpassingen in de installatie (bv. installeren van kleinere branders, verwijderen van verbrandingseenheden))
 - o Splitsing van het bedrijf
 - o Exclusief gebruik van biomassa als brandstof
- De inrichting maakt gebruik van de uitzondering voor reserve-eenheden, de zogenaamde back up-regeling. Hierbij zorgt een technische voorziening ervoor dat bepaalde eenheden niet gelijktijdig in werking kunnen zijn.

Glastuinbouw

In de aanloop naar de derde handelsperiode heeft de NEa geïnventariseerd welke inrichtingen /installaties vanaf 1 januari 2013 moesten deelnemen aan het EU-ETS. Daarbij is enige tijd de verwachting geweest dat er voor de glastuinbouw-sector een opt out zou worden gerealiseerd.. Deze opt out is uiteindelijk niet gerealiseerd¹.

Voor de glastuinbouwbedrijven buiten het ETS geldt het zogenaamde CO₂-sectorsysteem.. Dit systeem is wettelijk vastgelegd. De kern van het CO₂-sectorsysteem is dat de deelnemende bedrijven gezamenlijk moeten voldoen aan een overeengekomen emissieruimte voor CO₂-emissies van de glastuinbouw. Als die emissieruimte wordt overschreden, moeten de deelnemende bedrijven hiervoor betalen. De kosten worden vervolgens op basis van het energieverbruik over de bedrijven verdeeld.

Glastuinbouwbedrijven binnen het ETS moeten daarentegen hun totale CO₂-uitstoot vereffenen door middel van het inleveren van emissierechten. Tegelijkertijd ontvangen ETS-glastuinbouwbedrijven in de periode 2013-2020 een relatief lage en bovendien sterk dalende hoeveelheid gratis emissierechten, omdat de activiteit niet op de carbon leakage-lijst staat. De ETS-glastuinbouwbedrijven hebben dus meer kosten dan de niet-ETS glastuinbouwbedrijven. Om die reden hebben veel glastuinbouwbedrijven het ETS in de afgelopen jaren verlaten, met verschillende grondslagen:

- Veel bedrijven in die sector hebben alsnog technische aanpassingen in hun installatie doorgevoerd om ervoor te zorgen dat zij geen ETS-deelnemer meer zouden zijn.
- Voor een beperkte groep grotere glastuinbouwbedrijven zijn technische maatregelen alleen echter niet voldoende om het ETS te kunnen verlaten. Om dit toch mogelijk te maken heeft de NEa in 2012 op verzoek van de glastuinbouw-sector en naar de uitdrukkelijke wens van het Ministerie, binnen de bestaande regelgeving criteria ontwikkeld voor bedrijfssplitsingen. Bij deze splitsingen wordt een deel van de verbrandingseenheden verkocht, met als doel om het opgestelde vermogen onder de drempelwaarde voor EU-ETS te krijgen.

¹ Voor een opt out is vereist dat er andere beleidsmaatregelen zijn getroffen die tot een vergelijkbare reductie van broeikasgasemissies leiden. De voorgestelde alternatieve beleidsmaatregel voor de glastuinbouw is destijds door de Europese Commissie aangemerkt als ongeoorloofde staatssteun, waardoor de opt out niet mogelijk was.

- Ook met deze aanvullende maatregel bleef er nog een aantal glastuinbouwbedrijven over dat er niet in slaagde om het opgesteld vermogen onder de drempel voor ETS-deelname te krijgen. Omdat bij het Ministerie de wens bestond om deze groep toch te “bedienen”, is per 1 januari 2015 in de wet een nieuwe uitsluitingsgrond opgenomen, de zogenaamde back up-regeling. De wetswijziging was een uitdrukkelijke wens van de glastuinbouwsector.

Back up regeling

Deze regeling is gebaseerd op een uitzondering die is genoemd in de Europese Guidance bij bijlage I van de ETS-Richtlijn. De regeling maakt het mogelijk om het vermogen van reserve-eenheden buiten beschouwing te laten bij de vraag of de drempelwaarde voor deelname aan emissiehandel wordt overschreden. De voorwaarden zijn:

- Bij het niet meetellen van de reserve-eenheid wordt de drempelwaarde niet overschreden;
- Er moet sprake zijn van een technische restrictie die er voor zorgt dat de reserve-eenheid niet tegelijkertijd in werking kan zijn met andere eenheden;
- De technische restrictie is aan de NEa gemeld en door de NEa geaccepteerd;
- Er wordt voldaan aan de in de Regeling handel in emissierechten gestelde regels.

De melding kan worden gedaan door bedrijven die op dat moment deelnemen aan het ETS, maar kan ook worden gedaan door bedrijven die op het moment van melden niet deelnemen aan het ETS, en vanwege uitbreidingsplannen voorzien dat zij in de toekomst wel moeten deelnemen.

Als de melding is geaccepteerd, moet het bedrijf jaarlijks bewijsstukken aanleveren aan de NEa:

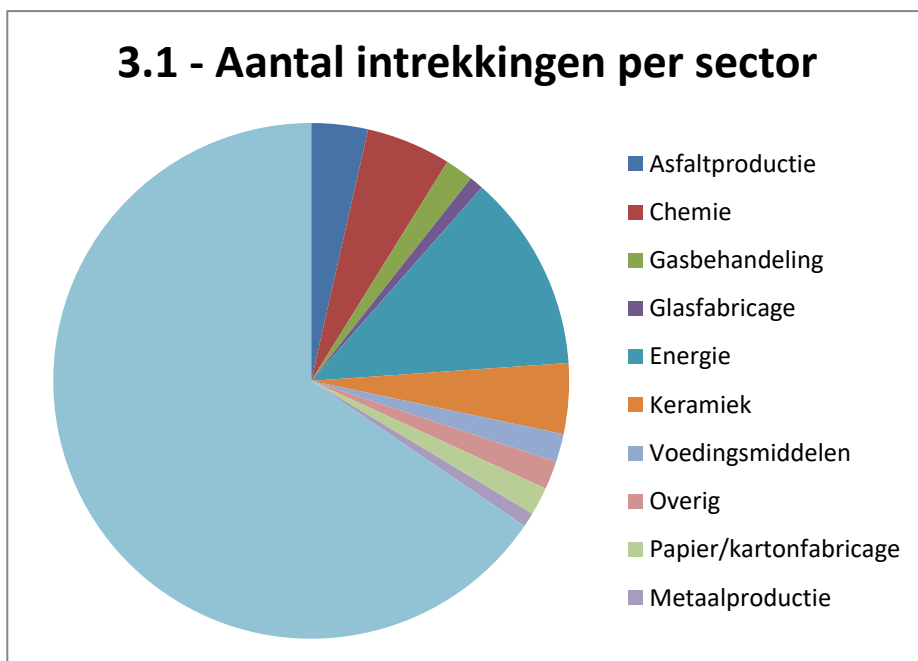
- Een rapportage met gegevens van een continue meting van de werking van de technische restrictie;
- Het bewijs dat de technische restrictie in het rapportagejaar is gecontroleerd en getest door een meetverantwoordelijke gas.

Biomassa

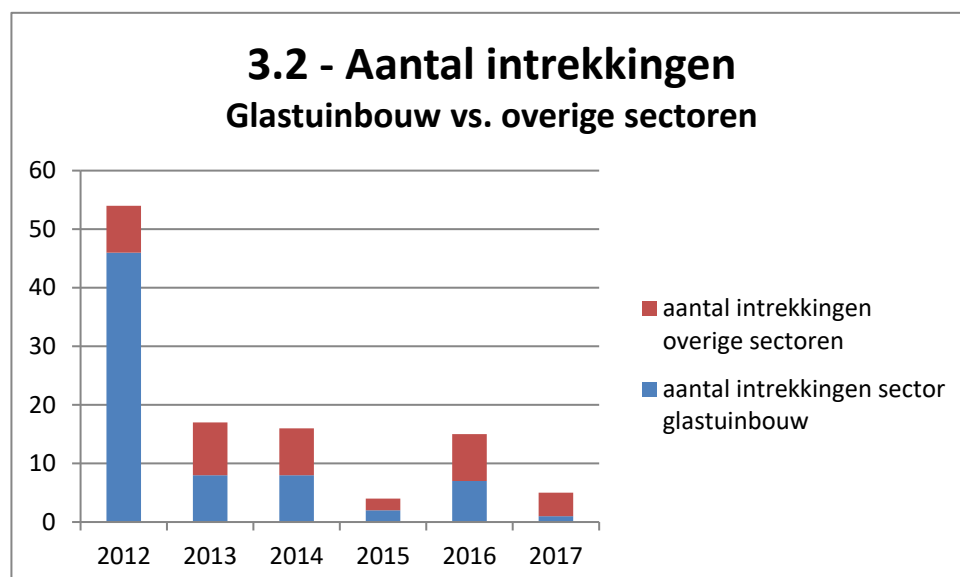
In de Europese ETS-Richtlijn is vastgelegd dat installaties die uitsluitend biomassa gebruiken uitgezonderd zijn van deelname aan het ETS.

3 Aantal intrekkingen

In totaal heeft de NEa in de periode januari 2012-april 2017 van 111 bedrijven de emissievergunning ingetrokken. De verdeling naar de bedrijfssectoren is weergegeven in figuur 3.1. Hieruit blijkt direct dat het grootste deel van de intrekkingen betrekking heeft op de sector glastuinbouw.

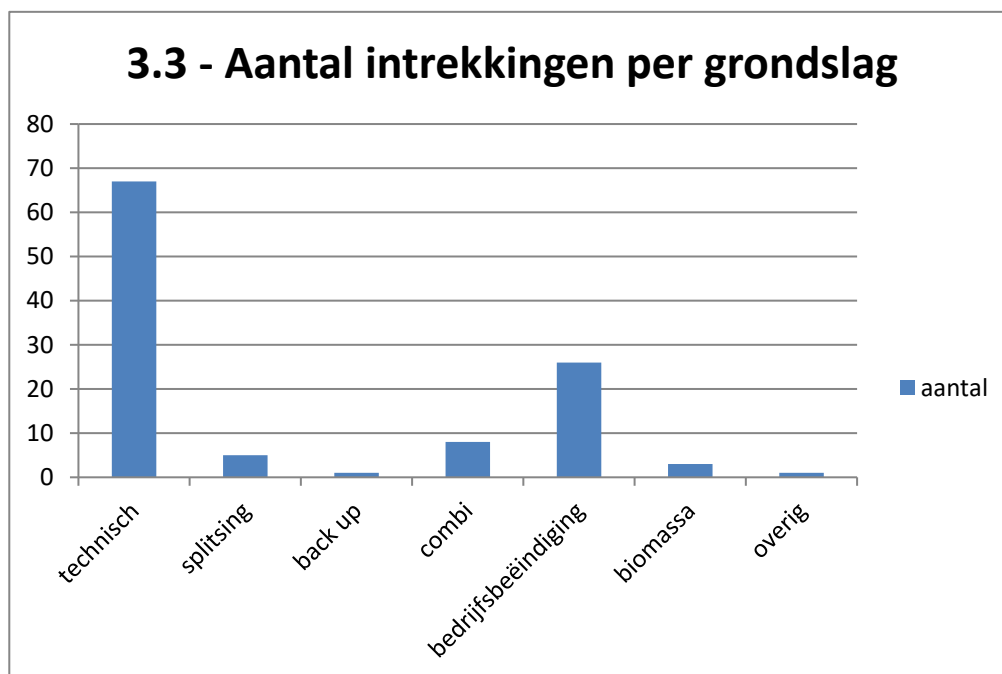

In figuur 3.2 is de verdeling glastuinbouw – overige sectoren weergegeven voor de jaren 2012-2017. Hieruit blijkt dat het grootste deel van de intrekkingen in de glastuinbouw in 2013 heeft plaatsgevonden

In figuur 3.3 is de verdeling over de verschillende grondslagen voor intrekking weergegeven. De categorie "combi" in figuur 3.3 omvat gelijktijdige toepassing van:

- Back up regeling en technische maatregelen
- Splitsing en technische maatregelen
- Splitsing en back up regeling

Technische maatregelen:

Dit is de meest voorkomende grondslag. In vrijwel alle gevallen betreft dit de sector glastuinbouw.

Bedrijfsbeëindiging:

Na technische maatregelen de meest voorkomende grondslag. Hier geldt juist dat dit uitsluitend bedrijven buiten de glastuinbouwsector betreft. In de onderzochte periode zijn er geen glastuinbouwbedrijven geweest van wie de emissievergunning is ingetrokken vanwege bedrijfsbeëindiging.

Bedrijfssplitsingen:

Het beoordelingskader voor bedrijfssplitsingen heeft relatief weinig intrekkingen opgeleverd.

Back up-regeling:

Ook de back up-regeling heeft relatief weinig intrekkingen opgeleverd. Ten aanzien van de back up-regeling is, met de kennis van nu, de vraag te stellen of het geringe effect ervan wel voldoende rechtvaardiging is geweest voor een wetwijziging. Bij het ontwerpen van de wetwijziging was de opzet om te voldoen aan de behoefte van glastuinbouwbedrijven om het ETS te verlaten. De beoogde doelgroep was dus in eerste aanleg al beperkt. Vervolgens is het aantal bedrijven dat daadwerkelijk een beroep heeft gedaan op de back up-regeling ook relatief klein vergeleken met de nog resterende glastuinbouwbedrijven in het ETS. Het is nog niet voorgekomen dat een beroep op de back up-regeling moest worden afgewezen.

In totaal hebben 14 glastuinbouwbedrijven met een emissievergunning gebruik gemaakt van de mogelijkheid om door splitsing, de back up-regeling, of een combinatie daarvan het ETS te verlaten. Daarnaast hebben vier niet-ETS bedrijven voorafgaand aan het ontstaan van de

vergunningplicht gebruik gemaakt van de back up-regeling, teneinde ook na het vergroten van het aantal verbrandingseenheden buiten het ETS te blijven, alle vier in 2016.

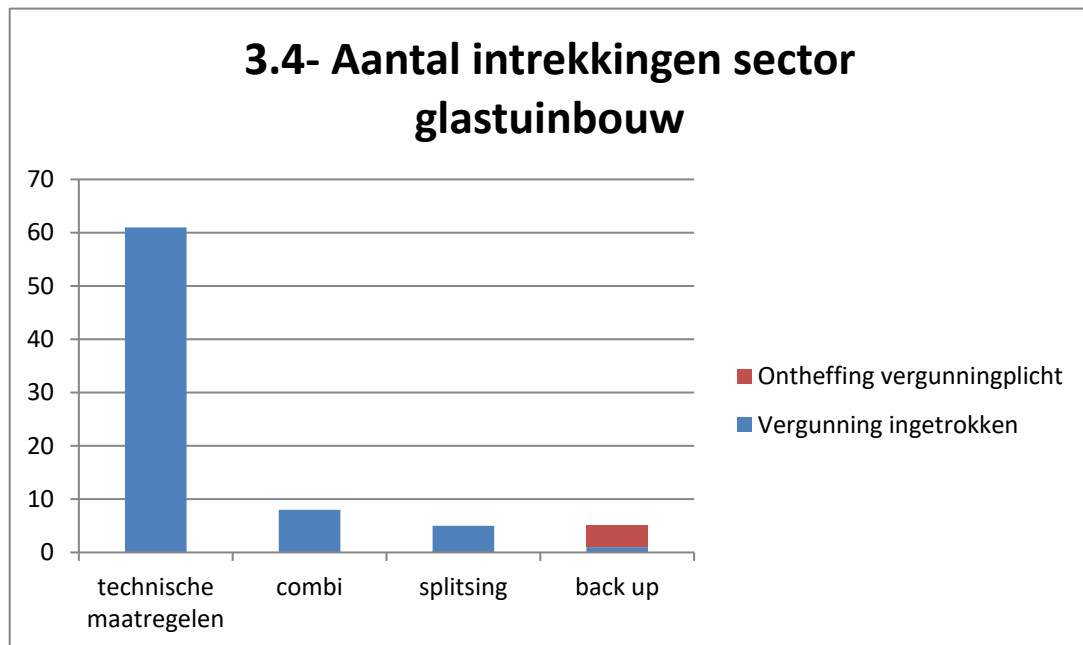
Biomassa:

Met betrekking tot de intrekkingen vanwege 100% biomassagebruik kan worden opgemerkt dat dit door de betrokken bedrijven vaak niet als terecht wordt ervaren. Als deelnemer aan het ETS zouden zij voordeel hebben van hun biomassagebruik, omdat er vaak wel gratis emissierechten kunnen worden toegewezen, maar er geen emissierechten meer hoeven te worden ingeleverd voor de CO₂-emissies afkomstig van biomassa. Het overschot aan rechten dat hierdoor ontstaat kan het bedrijf in zo'n geval verkopen. Dit voordeel is bij de huidige regels wel van toepassing als er sprake is van 90% biomassagebruik, maar niet bij 100%. De uitzondering bij 100% biomassagebruik is vastgelegd in de ETS-Richtlijn en geïmplementeerd in het Besluit handel in emissierechten.

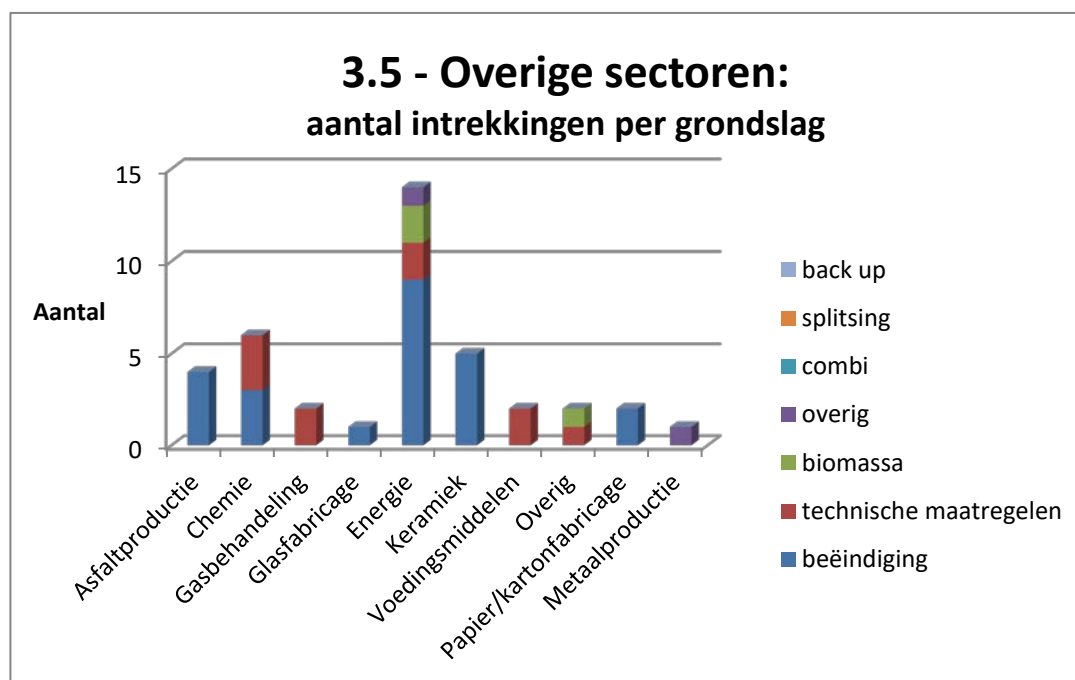
Ook bij beschouwing van enkel de sector glastuinbouw blijft het aantal intrekkingen op basis van bedrijfssplitsing of de back up-regeling relatief laag, zie figuur 3.4.

Net als in figuur 3.3. omvat de categorie "combi" in figuur 3.4 de gelijktijdige toepassing van:

- Back up regeling en technische maatregelen
- Splitsing en technische maatregelen
- Splitsing en back up regeling

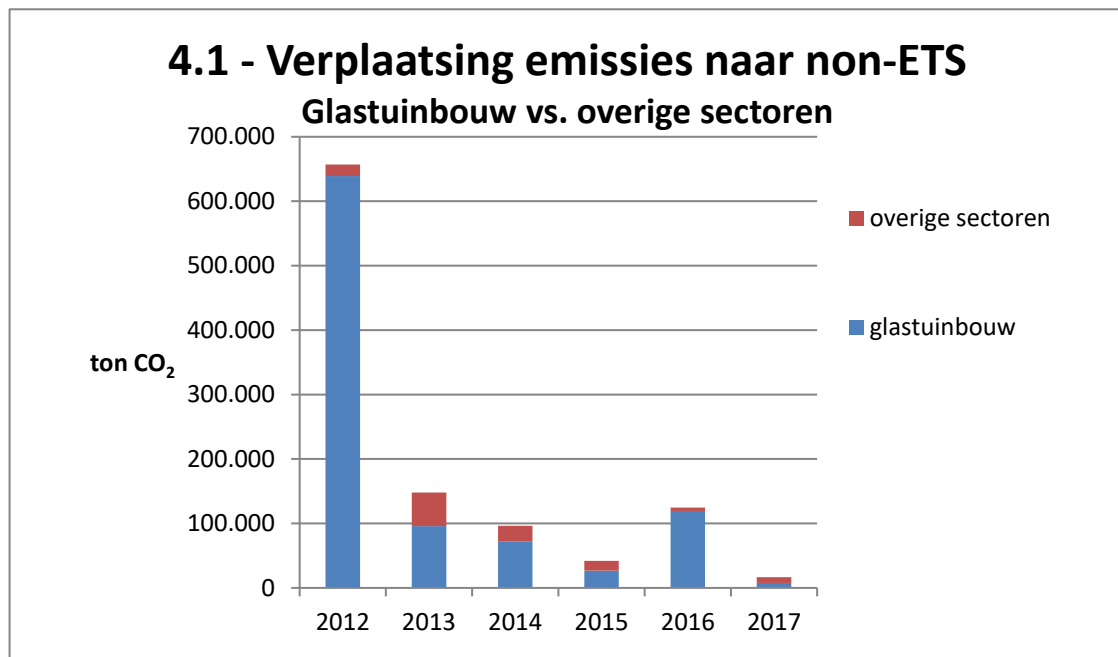
Voor de overige sectoren is de verdeling over de verschillende grondslagen weergegeven in figuur 3.5. Hieruit blijkt dat de meest voorkomende grondslag bedrijfsbeëindiging is.

Gevolgen voor emissies in ETS en non-ETS

Vertrek van een bedrijf uit het ETS leidt tot verplaatsing van emissies van het ETS naar non-ETS. Verlaging van de emissies in het ETS betekent dat er meer emissieruimte ontstaat voor andere bedrijven. Buiten het ETS hoeven bedrijven hun CO₂-uitstoot niet te vereffenen door het inleveren van emissierechten, maar kunnen wel eisen worden gesteld aan de energie-efficiëntie en CO₂-reductiemaatregelen. Daarom is het relevant om te weten hoeveel emissies er als gevolg van intrekking van de emissievergunning naar non-ETS zijn verplaatst.

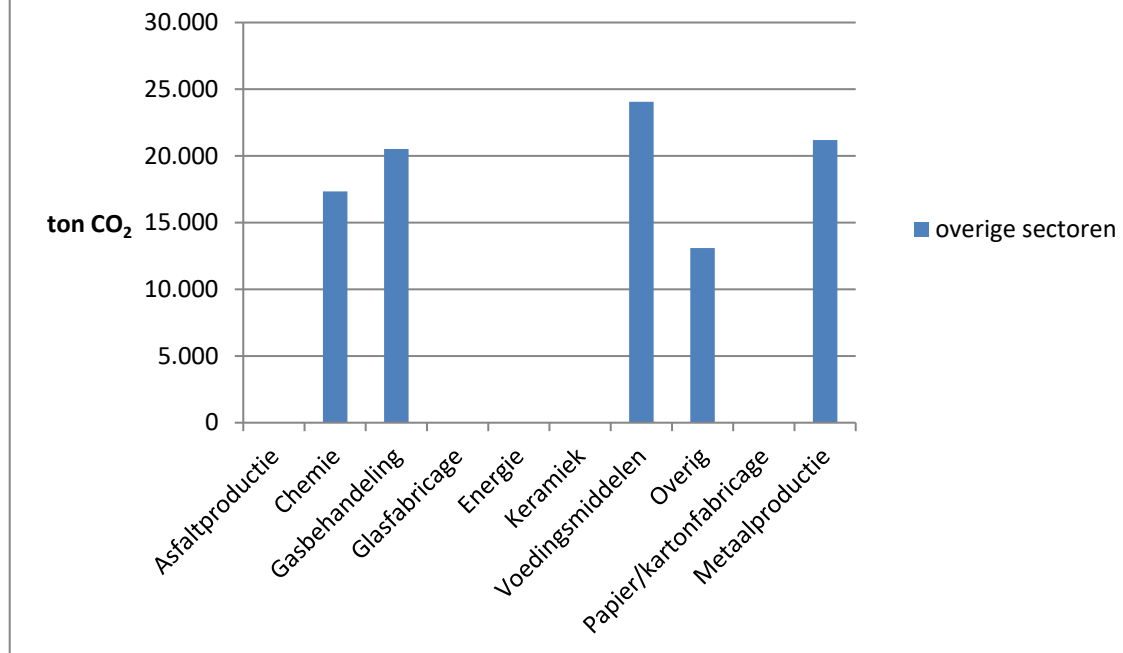
Bij bedrijfsbeëindiging is er uiteraard geen sprake van verplaatsing van emissies. Maar er zijn veel gevallen waarbij het bedrijf na vertrek uit het ETS blijft voortbestaan en dus waarschijnlijk nog steeds een hoeveelheid CO₂ blijft uitstoten. De van ETS naar non-ETS verplaatste emissies zijn geschat aan de hand van de gerapporteerde emissies in het kalenderjaar voorafgaand aan het jaar van intrekking. In figuur 4.1 is per jaar aangegeven tot welke verplaatsing van emissies de intrekkingen hebben geleid.

In totaal is door intrekking van emissievergunningen ruim 1 Mton CO₂ verplaatst van het ETS naar non-ETS. Ruim 92% daarvan (961.000 ton) is afkomstig uit de sector glastuinbouw. De overige 8% is onttrokken aan andere sectoren (figuur 4.2).

4.2 - Verplaatsing emissies naar non-ETS

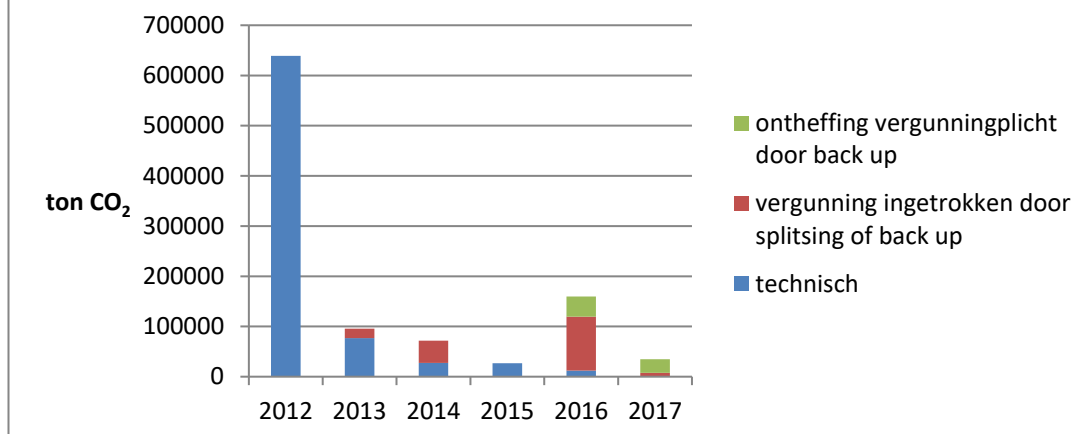
Overige sectoren

Omdat in de sector glastuinbouw geen sprake is geweest van bedrijfsbeëindigingen van ETS-deelnemers heeft iedere intrekking van een emissievergunning geleid tot verplaatsing van emissies van ETS naar non-ETS. Zoals eerder aangegeven gaat het in meerderheid om intrekkingen naar aanleiding van technische maatregelen, en in een klein aantal gevallen om intrekking als gevolg van bedrijfssplitsing of toepassing van de back up-regeling (figuur 4.3).

4.3 - Aan ETS onttrokken emissies

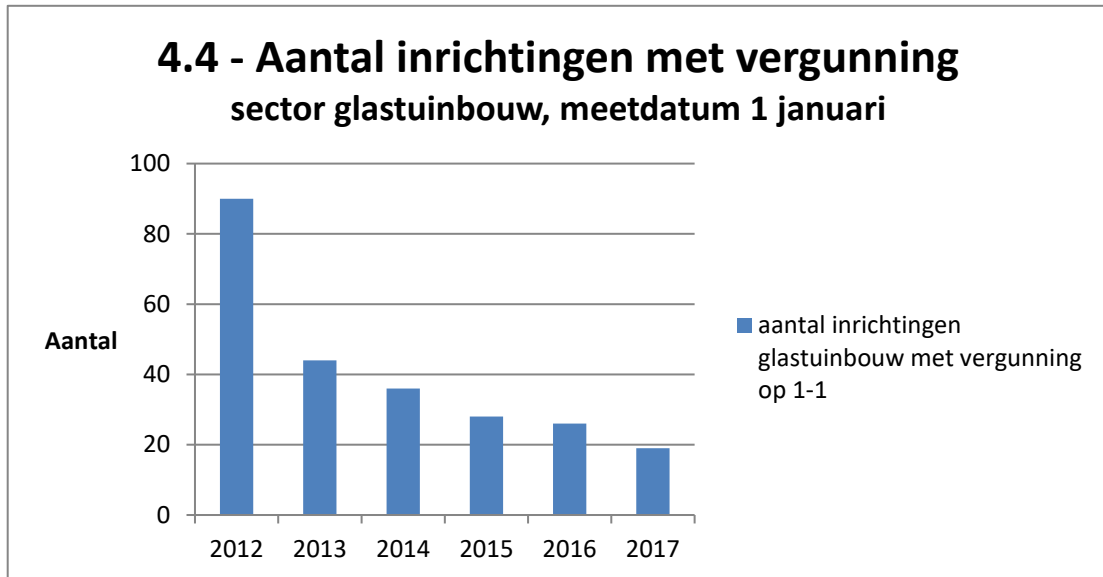
sector glastuinbouw

Vier niet ETS-bedrijven hebben voorafgaand aan het vergroten van het opgesteld vermogen gebruik gemaakt van de back up-regeling. Op deze wijze hebben zij voorkomen dat zij een emissievergunning moesten aanvragen. Dit komt dus neer op een ontheffing van de vergunningplicht. De hierdoor naar non-ETS verplaatste emissies zijn alleen maar globaal te

schatten, omdat deze bedrijven nooit hun emissies hebben gerapporteerd aan de NEa. Op basis van het gemiddelde van de emissies van de andere glastuinbouwbedrijven zijn deze emissies geschat op 67.000 ton CO₂ (in figuur 5.3 in groen weergegeven).

Hoewel dus een groot aantal bedrijven in de sector glastuinbouw het ETS heeft verlaten, resteert er nog wel een beperkt aantal bedrijven uit deze sector in het ETS (figuur 4.4).

Zoals aangegeven hebben de nog in het ETS resterende glastuinbouwbedrijven de wens om op een of andere wijze het ETS te verlaten. Kennelijk zijn voor hen de bestaande grondslagen (bedrijfsplitsing, technische maatregelen, back up-regeling) niet voldoende om onder de deelnamedrempel te komen. Ook een eventuele opt out voor glastuinbouw in de vierde handelsperiode zou deze bedrijven geen soelaas bieden, omdat zij – een enkele uitzondering daargelaten - te veel opgesteld vermogen hebben om onder de opt out te kunnen vallen.

5 Administratieve en bestuurlijke lasten

Uit het voorgaande blijkt dat de twee aanvullende middelen die de afgelopen jaren zijn ingezet om vertrek van glastuinbouwbedrijven uit het ETS te faciliteren (criteria voor bedrijfssplitsing en back up-regeling) weinig effect hebben gehad. Daarom is het relevant om ook de kosten van deze middelen te belichten.

Een melding van splitsing of melding op grond van de back up regeling is zeer bewerkelijk, zowel voor de betrokken bedrijven als voor de NEa. In beide gevallen moet het bedrijf veel informatie overleggen, die de NEa vervolgens moet beoordelen. Bij een splitsing zijn bovendien veel andere partijen betrokken, zoals banken, een notaris, elektriciteits- en gastransportbedrijven, en het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning. Bij de back up-regeling moet het bedrijf daarnaast jaarlijks een rapportage indienen bij de NEa.

Vanwege de complexe vereisten waaraan moet worden voldaan worden splitsingen en back up-voorzieningen meestal eerst in concept aan de NEa voorgelegd. Wanneer de NEa een toetsing vooraf heeft uitgevoerd met positieve uitkomst voor het bedrijf, volgt de formele melding. De eisen die derde partijen aan een splitsing stellen (zoals bijvoorbeeld de bank) leiden vaak tot aanpassing van de plannen, waardoor de situatie die in de formele melding wordt voorgelegd toch weer afwijkt van de gegevens die in de concept melding waren opgenomen. De toetsing van splitsingen is voor de NEa vaak zeer bewerkelijk. De toetsing van back up-meldingen is niet ingewikkelder dan het toetsen van een intrekking op grond van technische maatregelen.

Het bovenstaande wordt ook zichtbaar in de lange gemiddelde doorlooptijd van eerste (voor)melding tot en met het besluit: ruim 11 maanden voor splitsingen en gebruikers van de back up-regeling, tegen gemiddeld 3½ maand voor andere intrekkingen.

Daarnaast geldt dat bedrijven die gebruik maken van de back up-regeling jaarlijks twee rapportages moeten aanleveren:

- o Een rapport waaruit de goede werking van de restrictie blijkt
- o Bewijs van controle van de goede werking van de restrictie.

Bedrijven waarvan de splitsing is goedgekeurd, hoeven geen jaarlijkse rapportages aan te leveren. Ook bedrijven waarvan vergunning is ingetrokken op grond van technische maatregelen hoeven geen jaarlijkse rapportages aan te leveren.

De situatie is dus als volgt:

Grondslag voor intrekking	Indienen melding	Toetsen melding	Jaarlijkse rapportage
Splitsing	Zeer complex → zeer hoge lasten	Complex → hoge lasten	N.v.t.
Back up-regeling	Bovengemiddeld moeilijk → bovengemiddelde lasten	Gemiddeld moeilijk → gemiddelde lasten	Wettelijk vereist → jaarlijks terugkerende extra last

Alles overziend is er dus sprake van

- Relatief gering gebruik
- Hoge en/of onnodige terugkerende administratieve en bestuurlijke lasten

Dit roept twee vragen op:

1. Moet de NEa op dezelfde manier blijven omgaan met bedrijfssplitsingen?
2. Moet de back up-regeling in zijn huidige vorm in stand blijven?

Op deze vragen wordt ingegaan in het volgende hoofdstuk.

Terugdraaien?

De huidige situatie, waarbij een groot deel van de glastuinbouwbedrijven niet meer onder de ETS valt, is een gegeven. Terugdraaien van de individuele besluiten die dit mogelijk hebben gemaakt, en daarmee opnieuw glastuinbouwbedrijven die reeds uit het systeem zijn gevallen weer proberen binnen het ETS te krijgen kent een groot aantal nadelen:

- a) De grote meerderheid van de uit het ETS vertrokken glastuinbouwbedrijven heeft technische maatregelen getroffen, waarover nauwelijks discussie mogelijk is.
- b) Terugdraaien van eerder goedgekeurde bedrijfssplitsingen tast de rechtszekerheid aan en leidt mogelijk tot schadeplichtigheid.
 - o Theoretisch is het wel mogelijk om bedrijfssplitsingen in de toekomst veel strikter te gaan beoordelen. Dit zou echter in praktijk moeilijk worden. Het beoordelingskader dat is ontwikkeld is immers gestoeld op wetgeving en jurisprudentie. De kans lijkt aanwezig dat bedrijven dan zullen proberen hun "gelijk" alsnog te halen via de rechter. Daarnaast is het verschil in beoordeling tussen "oude" en "nieuwe" gevallen moeilijk uit te leggen.
- c) Terugdraaien van eerder goedgekeurde back up-meldingen tast de rechtszekerheid aan en leidt mogelijk tot schadeplichtigheid.

Hoge lasten

Gezien het bovenstaande resteert dan de kwestie van de administratieve en bestuurlijke lasten bij intrekking op grond van splitsing of de back up-regeling. Het terugbrengen van deze lasten kan op de volgende manieren:

1. Het beoordelingskader voor bedrijfssplitsingen eenvoudiger maken. Dit is juridisch moeilijk te verdedigen, en zou bovendien kunnen leiden tot vertrek uit het ETS van bedrijven uit andere sectoren.
2. De back up regeling afschaffen. Dit lijkt alleen een realistische optie indien er in plaats daarvan een opt out mogelijk wordt voor glastuinbouwbedrijven. Het Ministerie heeft immers al eerder de beleidskeuze gemaakt om glastuinbouwbedrijven die het ETS willen verlaten hierin zo veel mogelijk te faciliteren. De vraag of een opt out voor de glastuinbouw opportuun is wordt in deze notitie niet beantwoord omdat dit een vooral een beleidsmatige afweging is..
3. Afschaffen van de rapportageverplichtingen bij de back up-regeling. Bedrijven die gebruik maken van de back up-regeling moeten jaarlijks twee rapportages aanleveren:
 - o Een rapport waaruit de goede werking van de restrictie blijkt
 - o Bewijs van controle van de goede werking van de restrictie.

De ratio van deze rapportageplicht is niet erg sterk. Het is niet duidelijk waarom er onderscheid wordt gemaakt tussen intrekking op grond van de back up-regeling, en intrekking op andere grondslagen.

Destijds is gekozen voor een verplichte jaarlijkse rapportage op grond van de tekst van de "Guidance on Interpretation of Annex I of the EU ETS Directive" (waar de back up-regeling op is gebaseerd). Deze tekst biedt echter wel degelijk ruimte om de rapportageplicht te laten vervallen. In dergelijke gevallen kan de NEa - net als in andere gevallen waarbij de emissievergunning is ingetrokken - toezicht uitoefenen op deze bedrijven, bijvoorbeeld door middel van inspectiebezoeken.

Opt out?

De vraag of een opt out voor de glastuinbouw in de vierde handelsperiode opportuun is vergt een beleidsmatige afweging. Relevante informatie voor die afweging is:

- Er zijn nog maar weinig glastuinbouwbedrijven aanwezig in het ETS
- De ETS-deelnemers hebben een concurrentienadeel ten opzichte van de niet-ETS deelnemers. Het ontbreken van een "gelijk speelveld", in ieder geval in de perceptie van de sector, leidt tot aanhoudende druk uit de sector om ook de resterende glastuinbouwbedrijven uit het ETS te laten vertrekken.
- Vrijwel alle resterende glastuinbouwbedrijven in het ETS voldoen niet aan de huidige criteria voor een opt out. Dit geldt naar verwachting ook voor de criteria volgens de Richtlijn voor de vierde handelsperiode.